

Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin MOȘINCAT
Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Clio
Editura Tipo MC, Oradea-2020

Cartea Mea e și a Ta! ISSN 2734-6889 - ISSN-L 2734 - 6889

Holocaust și antisemitism la Academia Română - Testamentul lui Wilhelm Filderman

Prof. univ. dr. Ion COJA¹

Scrisoare către Cancelaria Academiei Române

Stimate domnule academician, Ioan Dumitrache

Revin în încercarea de a mă face util Grupului Academic de Cercetare a Holocaustului și Antisemitismului din România, continuând pledoaria în favoarea includerii lui Wilhelm Filderman în aria de

interes a Grupului. Consider că Grupul are obligația de a se raporta la textul supranumit „Testamentul lui Wilhelm Filderman”, text scris în 1955, la o distanță în timp care a permis decantarea semnificațiilor evenimentelor istorice comentate.

Un document care ar trebui să pună capăt discuțiilor și acuzațiilor privitoare la suferințele evreilor în vremea guvernării Mareșalului Ioan Antonescu.

Reproducem în întregime așa zisul „Testament al lui Filderman”. În realitate este vorba de o declarație oficială, sub jurământ, dată de Wilhelm Filderman în procesul desfășurat în Elveția avându-i ca inculpați pe tinerii români, membri ai P.N.Ț., aflați în exil, care au efectuat celebrul atac asupra Legației României de la Berna. De maxim interes este mărturia pe care o depune Filderman cu privire la perioada guvernării Mareșalului Ion Antonescu.

„Subsemnatul Wilhelm Filderman, doctor în Drept de la Facultatea de Drept din Paris, fost președinte al Federației Uniunilor Comunităților Evreiești din România și președinte al Uniunii Evreilor Români, domiciliat actualmente în New York, SUA, Hotel Alamac, Broadway at 71st St., declar următoarele:

În opinia mea, actul de violență al celor cinci tineri refugiați români care au luat cu asalt Legația comunistă de la Berna, la 14-15 februarie 1955, este produsul disperării în care întregul popor român a fost azvârlit, ca

¹ Articol apărut și în *Art-Emis*, 16 Martie 2022

145 ani de la proclamarea Independenței României

urmărire a ocupației străine și a terorii exercitate de regimul comunist impus cu forța. În calitate de reprezentant al cetățenilor români de religie mozaică, am fost în situația excepțională care mi-a permis să urmăresc îndeaproape evenimentele care au dus la actuala situație din România. Și, întrucât eu consider că aici trebuie căutată sursa exploziilor psihologice de felul celei petrecute la Berna, va trebui să-mi dirijez atenția asupra acestor evenimente.

Pentru a scoate în evidență diferența dintre situația de dinainte și de după instalarea comuniștilor la putere, de către Armatele Sovietice, voi aminti doar câteva fapte. Revin în încercarea de a mă face util Grupului Academic de cercetare holocaustului și anti-semitismului din România, continuând pledoaria în favoarea includerii lui Wilhelm Filderman în aria de interes a grupului. Consider că Grupul are obligația de a se raporta la textul supranumit „Testamentul lui Wilhelm Filderman” text scris în 1955, la o distanță în timp care a permis decantarea semnificațiilor evenimentelor istorice comentate.

A fost mereu acuzat regimul Mareșalului Ion Antonescu că a fost un regim înfeudat nazismului și însuși Mareșalul a fost executat de agenții de la Moscova pentru că ar fi fost fascist. Adevărul este că Mareșalul a fost acela care a pus capăt mișcării fasciste în România, oprind, cu începerea anului 1941, activitățile teroriste ale Gărzii de Fier și suprimând toate activitățile politice ale acestei organizații. Eu însumi, răspunzând unei întrebări a lui Antonescu la propriul proces, montat de comuniști, am afirmat că teroarea fascistă de stradă a luat sfârșit în România la data de 21 ianuarie 1941, ziua în care Mareșalul a luat măsuri draconice ca să oprească anarhia fascistă, provocată de această organizație, și să restabilească ordinea în țară.

În perioada dominației hitleriste în Europa, am fost în legătură susținută cu Mareșalul Antonescu. Acesta a făcut tot ce a putut pentru a împlânzi soarta evreilor expuși la persecuția germanilor nașiști. Trebuie să subliniez că populația românească nu este antisemită, iar vexațiile de care au avut de suferit evreii în România au fost opera nașiștilor germani și a Gărzii de Fier.

Am fost martor al unor mișcătoare scene de solidaritate între români și evrei în momente de grea încercare din timpul imperiului nazist în Europa.

Mareșalul Antonescu a rezistat cu succes presiunii naziste, care impunea măsuri dure împotriva evreilor. Aș aminti doar următoarele două exemple: – Grație intervenției energice a Mareșalului a fost oprită deportarea a mai mult de 20.000 de evrei din Bucovina. El a dat pașapoarte în alb pentru a salva de teroarea nazistă evreii din Ungaria, a căror viață era în pericol.

Grație politicii sale, bunurile evreilor au fost puse sub regim de administrare tranzitorie cărora, lăsând impresia că sunt date altor, le era asigurată conservarea în scopul restituirii la momentul oportun.

Menționez acestea pentru a sublinia faptul că poporul român, atât cât a avut, chiar în măsură limitată, controlul țării, și-a demonstrat sentimentele de umanitate și de moderație politică. Dar când ocupația sovietică a impus tirania totalitară dirijată de Moscova, condițiile s-au schimbat. Românii nu au mai fost în stare să aibă nici cea mai mică autoritate asupra conducerii afacerilor lor interne.

Asemenea situație poate fi înțeleasă, cu ușurință, într-o țară aflată sub ocupație militară de Soviete - cum e și astăzi România - administrată de o echipă de comuniști, cei mai mulți aserviți ordinilor Kremlinului.

În ansamblul său, populația românească a suferit și suferă cele mai îngrozitoare opresiuni sub regimul comunisto-sovietic. Ea a fost lipsită de orice drepturi și libertăți. I-au fost confiscate toate bunurile mobiliare, i-a fost expropriată, fără compensare, proprietatea imobiliară. Prin așa zise reforme monetare, a fost supusă regimurilor de confiscări periodice, dându-i-se iluzoriu speranța de reconstituire, cât de cât, a independenței materiale, necesare unei vieți omenești scăpate de sclavie. Regimul comunist a distrus mai ales profesiunile liberale, privând zeci de mii de oameni de dreptul de a-și exercita meseria, fiind astfel reduși la mizerie și la degradare.

Am fost martor tuturor acestor tragedii. Am fost martor persecuțiilor politice dirijate de la centru împotriva oamenilor politici democrați, am fost martor întemnițărilor fără judecată și a judecăților fără justiție.

Omnipotența și ubicuitatea poliției secrete și a informatorilor au făcut din teroare trăsătura permanentă a existenței zilnice a românilor.

Cât despre extorcarea sub amenințări, șantaj și pușcărie, evreii au constituit subiect special al atenției din partea comuniștilor. Orice devenea motiv ca evreii să fie furați, jefuiți, prădați până la ultimele

145 ani de la proclamarea Independenței României

lor bunuri. Persecuția împotriva evreilor s-a manifestat prin multiple obstacole ce li s-au ridicat celor care voiau să emigreze în Israel și prin rușinoasa exploatare căreia i-au devenit obiect”.

La cele de mai sus mai adaug: atrag atenția onor Grupulul asupra unul detaliu extrem de important: după strămutarea în 1942 în Transnistria a zeci de mii de persoane suspectate că nu sunt loiale regimului, printre care majoritatea erau evrei, Wilhelm Filderman, în calitate sa de lider al evreilor din România, s-a adresat de mai multe ori personal mareșalului Ion Antonescu reclamând condițiile inumane de trai la care sunt supuși evreii din Transnistria.

Excedat de insistențele liderului evreu, mareșalul a dat dispoziția ca Wilhelm Filderman și soția sa să fie strămutați în Transnistria, unde i s-a pus la dispoziție o locuință și un automobil cu șofer, cu care să poată vizita lagărele de încarcerare a evreilor deportați în Transnistria. A stat Filderman 4(patru) luni în acest surghiun, s-a întâlnit cu evrei din toate lagărele, după care s-a întors la București și n-a mai scris un rând despre suferințele evreilor deportați. Dimpotrivă, a intervenit de nenumărate ori prin texte sau conferințe pentru a respinge acuzațiile pe care le aduceau evreii comuniști regimului Ion Antonescu.

Aș sugera Grupului să caute în presa evreiască din străinătate textele semnate de W. Filderman pe acest subiect după 1947.

Este inadmisibil ca o cercetare cu pretenții de seriozitate științifică să ocolească în mod voluntar mărtutiile rămase de la Wilhelm Filderman. Sunt documentele cele mai importante care există pe subiectul cercetat de Grup: viața evreilor din România anilor 1940-1944.

Stau la dispoziția Grupului și cu documente aflate în posesia urmașilor lui George Alexianu, guvernatorul Transnistriei în anii așa zisului holocaust.

Cu aceeași nădejde în aflarea adevărului, cu tot respectul.